

dosarul nr. 1 – 65/2022

Nr. 1-22061712-28-1-04052022

S E N T I N Ţ Ă
În numele Legii

30 aprilie 2023

or. Donduşeni

Judecătoria Edineţ, sediul Donduşeni

în componenţă:

*Preşedintele şedinţei, judecătorul
grefier*

Lilia Ţurcan
Svetlana Guţu

cu participarea:

*procurorului – Aurel Grigoriev, care a prezentat legitimaţia nr. 1993,
valabilă pînă la 04.09.2027;*

*avocatului – Eugen Fencovschi, care a prezentat legitimaţia 2727, eliberată
la 08.12.2014 pe un termen nelimitat,*

Inculpatului: Ţurcan *****

A soluţionat în şedinţă de judecată publică, cauza penală de învinuire a lui:

Ţurcan *****, IDNP: *****,
a.n.*****, originar şi locuitor al s. *****, r-
nul Donduşeni, căsătorit, supus militar, manager
sector SRL „AGRO- SZM”, fără antecedente
penale, la evidenţa medicilor narcolog şi psihiatru
nu se află, de către autoritatea publică locală este
caracterizat pozitiv, cetăţean al Republicii
Moldova,

– în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 328 alin (3), lit. b) Cod Penal al
Republicii Moldova,

Procedura de citare legale a fost executată.

Termenul de examinare a cauzei: 04.05.2022 – 30.04.2023, instanţa,

a c o n s t a t a t :

De către organul de urmărire penală, **Ţurcan ******* se învinuieşte
pentru faptul că, act*****d din 14.06.2015 pînă la 20.10.2019 în funcţia de
primar al s. *****, r-1 Donduşeni, fiind ales în funcţia respectivă în rezultatul

desfașurării la 14.06.2015 a alegerilor locale generale, validate prin Hotărârea Judecătorei raionului Dondușeni din 03.07.2015, în conformitate cu prevederile art. 123 alin.(3) din Codul penal, fiind persoană de demnitate publică, având o serie de atribuții stipulate în art. 29 din Legea privind administrația publică locală, nr.436-XVI din 28.12.2006, inclusiv, de asigurare a executării deciziilor consiliului local; de exercitare a funcției de ordonator principal de credite al satului (comunei), orașului (municipiului), de verificare, din oficiu sau la cerere, încasarea și cheltuirea mijloacelor din bugetul local și informarea consiliului despre situația existentă; de inventariere și administrare a bunurilor domeniului public și celui privat ale orașului în limitele competenței sale; de reprezentare a colectivității locale în relațiile cu alte autorități publice, persoane fizice sau juridice din țară sau din străinătate, precum și în instanțele de judecătorești în condițiile legii; de semnare a actelor și contractelor încheiate în numele colectivității locale; de constatare a încălcărilor legislației în vigoare comise de persoane fizice și juridice în teritoriul administrat, de luare a măsurilor pentru înlăturarea sau curmarea acestora și, după caz, de sesizare a organelor de drept, care sunt obligate să reacționeze cu promptitudine, în condițiile legii, la solicitările primarului, etc., a săvârșit infracțiunea de depășire a atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe:

Astfel, Țurcan *****, act****d în funcția sus nominalizată, în mod intenționat, depășind în mod vădit atribuțiile acordate prin lege, contrar prevederilor art.14 alin.(2) lit. b), c) din Legea privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, care stipulează, că consiliul local administrează bunurile domeniului public și ale celui privat ale orașului; decide darea în administrare, concesiunea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului public al orașului, în condițiile legii; înstrăinarea, concesiunea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor proprietate a unității administrativ-teritoriale se fac prin licitație publică, organizată în condițiile legii și art.29 alin.(1) lit.g) din aceeași lege, în care se menționează că primarul răspunde de inventarierea și administrarea bunurilor domeniului public și celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului), în limitele competenței sale; art.5 din REGULAMENTUL cu privire la transformarea cotelor-părți valorice din proprietate comună în fracție sau procente, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr.93 din 05.02.2009, care reglementează atribuțiile comisiilor consultative, nefiind împuternicită de a scoate la vânzare bunurile ce fac parte din cota valorică, după primirea hotărârii cu nr.2 din 09 februarie 2017 a Comisiei de transformare a cotelor- părți valorice din proprietate comună în procente, a vândut cet. *****ov Gheorghe, domiciliat în satul *****, raionul Dondușeni, 101 ovine, pentru ce a achitat conform bonului de consum din 09.03.2017, suma de 69 000 lei, cet. Burdeniuc Mihail Ion, a.n.20.11.1971, domiciliat în satul Goleni, raionul Edineț, 115 ovine, pentru ce a

achitat conform bonului de consum din 09.02.2017 suma de 86 250 lei, toate bonurile de consum fiind semnate de primarul Țurcan *****și aplicată ștampila Consiliului sătesc *****. Mijloacele bănești obținute din tranzacția de vânzare-cumpărare a ovinelor nu au fost repartizate la cotași, dar au fost transmise spre păstrare la SRL „Agro *****eni”.

În asemenea circumstanțe Țurcan ***** a cauzat proprietarilor cotelor valorice, un prejudiciu în valoare totală de 180850 lei.

Potrivit învinuirii înaintate, acțiunile lui Țurcan ***** au fost calificate în baza art. 328 alin (3), lit. b) Cod penal, huliganismul, adică „săvârșirea de către o persoană cu funcție de demnitate publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege cu cauzarea de daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice”.

În ședință de judecată, s-a stabilit că, Țurcan ***** de la data de 14.06.2015 până la 20.10.2019 a deținut funcția de primar al s. *****, r-1 Dondușeni, fiind ales în funcția respectivă în rezultatul desfașurării la 14.06.2015 a alegerilor locale generale, validate prin Hotărârea Judecătoriei raionului Dondușeni din 03.07.2015.

La data de 15 octombrie 2015, prin Decizia Consiliului sătesc ***** cu nr. 5/4, a fost instituită comisia de transformare a cotelor-părți valorice din proprietatea comună în procente, în următoarea componență: *****Țurcan – Primarului satului ***** – președintele comisiei; Iacov Spînu – specialist în reglementarea regimului proprietății funciare – secretarul comisiei; Svetlana Spataru – contabil șef al Primăriei s. ***** – membru al comisiei și Ion Ionesii – membru al comisiei.

La data de 08 februarie 2017, SRL ”Agro-*****eni” a înaintat către Comisia locală de transformare a cotei-părți în procente, de pe lângă Primăria s. ***** r-nul Dondușeni, un demers, prin care, în legătură cu faptul că sectorul zootehnic și anume ferma de oi, aduc pierderi considerabile, inclusiv și lipsa angajaților comtyetenți, au solicitat vânzarea a 237 capete de oi, cu perspectiva repartizării sumelor de bani către cotași.

După instituirea comisiei, prin Hotărârtea nr. 2 din 09 februarie 2017, în urma analizării demersului SRL ”Agro-*****eni” privind imposibilitatea menținerii fermei de ovine și avînd în vedere că ovinele este cotă parte valorică a cotașilor, comisia a hotărît de a accepta propunerea SRL ”Agro-*****eni”, privind scoaterea la vânzare a celor 237 ovine, cu condiția realizării surselor financiare acumulate la toți cotașii cu drept de cotă valorică, conform procentelor de repartizare pe bun pentru fiecare cotaș. După primirea Hotărîrii menționate, de către cet. *****ov Viorica, au fost procurate 101 ovine, pentru ce a achitat conform bonului de consum, suma de 69 000 lei și de către cet. Burdeniuc Mihail,

au fost procurate 115 ovine, pentru ce a achitat conform bonului de consum – 86250 lei.

Au fost întocmite bonuri simple de consum de transmitere-predare, în care a fost indicată costul oilor și numărul oilor, fiind semnate de Țurcan *****și aplicată ștampila Consiliului sătesc *****. Bani au fost predați spre păstrare în contabilitatea SRL ”Agro *****eni”, d-nei Valentina Elpujan.

În ședință de judecată inculpatul Țurcan ***** în cadrul ședinței de judecată vinovăția în cele incriminate nu a recunoscut-o și a declarat instanței că, din 14.06.2015 până la 20.10.2019 a activat în funcția de primar al s. *****, r-1 Dondușeni în anul 2017. La data de 15 octombrie 2015, prin Decizia Consiliului sătesc ***** cu nr. 5/4, a fost instituită comisia de transformare a cotelor-părți valorice din proprietatea comună în procente, el fiind președintele comisiei.

Fosta administrație SRL ”Agro-*****eni” s-a adresat către Comisia de transformare a cotelor valorice din proprietate comună în procente, să soluționeze problema cu ovinele, care erau în gestiunea gospodăriei. Problema principală era că, secția care îngrijea de animalele respective a rămas fără angajați. Atunci agentul economic – Leonid Cotorcea a luat unul din angajați la dînsul la lucru, probabil i-a oferit un salariu mai mare, altul era bolnav și nu era în imposibilitate de a lucra, în urma la ce, practic secția respectivă a rămas fără angajați.

Fiind președintele Comisiei de transformare a cotelor valorice din proprietate comună în procente, a fost pus într-o situația, în care urma să ia o decizie în mod de urgență, deoarece în cazul în care oile nu aveau să fie hrănite și îngrijite la timp, ele aveau să piară și vinovat avea să fie tot el, ca primar și ca președintele comisiei, pentru că nu a luat măsurile convenite. Fiind o situație de urgență, discutând în comisie situația dată, a fost primită hotărârea de a vinde ovinele. A fost o hotărâre colegială. Nu au fost convocați proprietarii, deoarece 60% din coproprietari erau decedați. Au avut o întrerupere de trei zile, în care s-a sfătuit cu oamnei mai în vîrstă, pentru ai da un sfat, care i-au spus că mai bine Gospodăria ar vinde oile.

Era o situație dificilă și în documentele de bază la privatizare, deoarece se dețineau și oi și vaci. În documentele de la privatizare nu erau evidențiate care este prețul oilor și prețul vacilor, dar erau documente în care se menționau – animale productive, și era destul de greu de apreciat cum urmau a fi împărțite animalele respective.

În cadrul privatizării, în urma împărțirii bunurilor cotei-valorice, au fost evidențiate mai multe animale productive și nu figurează ovinele la concret. Din acest motiv, din motivul lipsei de angajați care urmau să îngrijească de animale, ca excepția s-a recomandat ca SRL ”Agro-*****eni” să hotărască singuri cum să procedeze.

Referitor la ștampila aplicată. SRL "Agro-*****eni" a fuzionat cu SRL "Agro-SZM". Nu aveau ștampilă, iar persoanele care au cumpărat oile au cerut să li se elibereze un document oarecare, care le-ar permite deplasarea ovinelor de la SRL "Agro-*****eni" la Chetroșica. Au fost eliberate facturi de uz intern și aplicată ștampila precum că animalele au fost cumpărate, dar nu furate. Consideră că nu a prejudiciat pe nimeni, nu a luat banii din vânzarea ovinelor. Baniile au fost transmiși spre păstrare contabilei de la SRL "Agro-*****eni", care avea de gând să vîndă și vacile ca, ulterior să poată repartiza banii cotașilor.

Oile respective erau în gestiunea SRL "Agro-*****eni" cu d-na Valentina Elpujan în frunte. Nici o dată, nimeni nu s-a adresat la Primărie precum că D-na Valentina Elpujan refuză să le restituie oile care sunt ca cotă-valorică. SRL "Agro-*****eni" au hotărît să vîndă oile, dar s-au adresat inclusiv și la Comisia de transformare a cotelor valorice. Indiferent de faptul că Comisia putea să dea acordul la vânzarea ovinelor, sau nu, ei aveau să le vîndă, deoarece nu aveau cu ce să le îngrijească.

El nu a dus tratative cu cumpărătorii și nici nimeni din comisie nu au dus careva tratative privitor la vânzarea-cumpărarea ovinelor. Acolo a fost șeful fermei, care era angajat la SRL "Agro-*****eni" care s-a ocupat de această problemă. Evident că, SRL "Agro-*****eni" au dus tratative de a găsi cumpărători, de a stabili prețul ovinelor. Baniile de la tranzacția de cumpărare-vînzare a ovinelor i-a încasat D-na Valentina Elpujan – contabilă SRL "Agro-*****eni" în prezența contabilei Primăriei – Svetlana Spataru.

Situația de urgență s-a creat din motiv că, era că oile nu erau hrănite de cîteva zile și puteau să piară. În sat nu era atît de ușor să găsești un lucrător pentru a îngriji de oi în continuare. Pe timpuri, în satul ***** erau 7 ferme de oi, acum a rămas o fermă din motiv că nu sunt lucrători.

În Decizia Comisiei privind vinderea ovinelor, era menționat: "ca excepție, luînd în considerație situația creată, SRL "Agro-*****eni" urma să ia o hotărîre definitivă". Hotărîrea a fost luată colegial, nu de el personal. Factura a fost eliberată de SRL "Agro-*****eni", deoarece cumpărătorii au solicitat un document confirmativ, pentru a se putea deplasa. A fost nevoit să semneze pe factură și să pună ștampila. Aceste facturi sunt de uz intern.

În ședința de judecată partea vătămată Cipurenco Eugenia *****a declarat sub jurămînt că, pe Țurcan ***** îl cunoaște, relațiile dintre ei sunt bune. Ultimele a activat în calitate de Primar al s. ***** r-nul Dondușeni. A fost un primar bun, a făcut foarte mult pentru sat. Nici un primar nu a făcut așa multe lucruri bune pentru sat, cîte a făcut D-nul Țurcan Andrei. A lucrat în colhoz, ulterior li s-a atribuit cotă valorică pe hîrtie. Posibil în cota valorică erau și oi, dar nu știa nimic, deoarece nimeni nu le-a adus la cunoștință ce intră în cota valorică al

lor. Oile se țineau la stîna colhozului. Cînd s-a destrămat colhozul nu știe dacă au rămas oile la stîna.

În anul 2019, de către Primăria s. *****, a fost chemată la Casa de Cultură. Le-a fost adus la cunoștință că, s-au vîndut vacile și oile, pentru ce a semnat. Să fi știut că merge vorba numai de oi, nici nu se ducea la Casa de Cultură, a crezut că merge vorba de toată cota valorică. Oile se țineau la stîna. Cota-parte a ei din oi, era de 13 lei, care pentru ea nu este o sumă considerabilă. Nu a știut că s-au vîndut oile, a auzit că vorbea lumea prin sat. Acord în scris ca să fie vîndută cota-parte a ei din oi nu a dat.

Din spusele consătenilor a înțeles că nu se găsea cioban pentru acea stîna ca să aibă grijă de oi. I s-a spus că are 13 lei de la cota valorică de la oi. Consideră că este o politică și îi este dureros faptul că a ajuns să se judece cu Țurcan ***** pentru 13 lei.

Pe Elpujan Valentina o cunoaște. Ultima este contabil-șef la SRL "Agro-*****eni", ea lucrează de mulți ani.

În ședința de judecată partea vătămată Demean Larisa *****a declarat sub jurămînt că, pe Țurcan ***** îl cunoaște, relațiile dintre ei sunt bune. El a activat în calitate de Primar al s. ***** mult timp. Totdeauna l-a stimat, au învățat împreună într-o școală, au locuit într-un sat. Cînd au venit colaboratori de la CNA, i-au spus că au fost vîndute oile colhozului, nu știe precis suma, în jurul a 200 000 lei, iar banii de la vânzarea oilor se află la D-na Valentina Elpujan în safeu. Timp de 20 ani nu a știut nimic nici despre oi, nici despre vaci, despre nimic. Cînd s-a destrămat colhozul, s-au făcut trei brigăzi cu 3 lideri: Dodiță, Gandrăbura Nicolai și Guzun *****. Între acești 3 lideri s-au împărțit vacile și oile. Atunci cotași nu cunoșteau nimic, totul s-a făcut în lipsa lor, între acești 3 lideri. Nu cunoaște suma cotei-valorice pe care o deținea, suma este mică. Știe că, oile sunt în gestiunea D-nei Elpujan Valentina și a d-lui Cojocari Nicolai. Nu cunoaște dacă lui Țurcan ***** i-a fost atribuit cota-valorică la oi. Nu cunoaște cine a vîndut oile. Nu are careva pretenții către inculpatul Țurcan Andrei. Consideră că totul ce se petrece în sat, Primarul urmează să ducă evidența.

Prejudiciul care i-a fost ei cauzat în urma vânzării oilor constituie 12 lei. Nu este o sumă mare, dar pentru ea este considerabilă, deoarece consideră că, cota valorică trebuie să fie grămadă. Ea nu a dat acordul ca cineva din numele ei să înstrăineze oile.

De aceste oi a avut grijă SRL "Agro-*****eni" timp de 19 ani. Banii de la vânzarea oilor nu au fost găsiți la Țurcan ***** acasă, se aflau în safeu la D-na Elpujan Valentina. Nu are careva pretenții față de Țurcan Andrei, dar el era capul satului, care trebuia să-i anunțe despre acțiunile care urma să le facă.

În prezent primarul satului ***** este Cotorcea Leonid, care este văr drept cu Țurcan Andrei. Nu cunoaște ce s-a întîmplat între ei, sunt în relații ostile.

În ședința de judecată partea vătămată Țurcan Lucia *****, a declarat sub jurământ că, pe Țurcan ***** îl cunoaște, relațiile dintre ei sunt bune. A auzit prin sat că, oile care erau ca cotă valorică, au fost vândute de către Elpujan Valentina, iar banii i-a dat lui Țurcan *****și s-a făcut reparație la Primărie. Țurcan Andrei, prin vinderea oilor i-a adus un prejudiciu de 13 lei. Nu a dat acordul să fie vândute oile.

După privatizare, până în anul 2019, oile se aflau în grija SRL "Agro-*****eni". Țurcan *****nu a ținut oile la el. A auzit că, banii de la vânzarea oilor se aflau în safeu la Primărie, nu la SRL "Agro-*****eni".

În ședința de judecată partea vătămată Țurcan Leonid *****, a declarat sub jurământ că, pe Țurcan ***** îl cunoaște, relațiile dintre ei sunt normale.

A auzit de la oameni din sat că au fost vândute oile de la cota valorică. În acea perioadă de timp, soția lui se ocupa cu vânzarea brânzei de oi la piața centrală din Chișinău. Strângeau brânza de la ciobani, de la oameni și o vindeau la Chișinău ca să facă un ban. Primarul de atunci Țurcan *****nu a spus nimănui că nu are cu ce întreține oile, ori că nu are lucrători și sunt nevoiți să le vândă.

Când a întrebat cu cât au fost vândute oile, care spunea că cu 300 000 lei, care spunea că cu 500 000 lei, alții că cu 200 000 lei. Unde sunt banii nu este la curent.

Suma de 24 lei, pentru el nu este o sumă considerabilă.

În prezent activează la SRL "Agro-Eugen". Oile erau îngrijite de SRL "Agro-*****eni" din momentul desființării colhozului. Timp de 19 ani nu s-a adresat nici o dată la SRL "Agro-*****eni" să ceară lapte sau brânză. Oile au fost vândute pe secret. Cotașii nu au știut nimic.

În ședința de judecată partea vătămată Țurcan Tamara *****, a declarat sub jurământ că, pe Țurcan ***** îl cunoaște, relațiile dintre ei sunt bune. Suma de 16 lei, pentru ea nu este o sumă considerabilă, dar este munca ei și trebuia să fie la curent despre ea.

Când a început să se ducă la Primărie să ceară cota valorică de pe oi, i s-a spus că o să se facă inventariere și după aceea o să vadă ce este. A doua zi a auzit că oile s-au vândut Domnului Anatolie Cojocar. I-a spus un om care a văzut că oile au fost încărcate în mașină și duse la stâna d-lui Anatolie Cojocar. Consideră că e vina lui Țurcan *****că s-au vândut oile, deoarece s-a adresat la el cu cerere să i se elibereze cota valorică.

După ce a ieșit la pensie, ani de zile, se tot adresa la SRL "Agro-*****eni", la Cojocari Constantin după cota valorică. A înțeles că oile lui se aflau la SRL "Agro *****eni". Cojocari Anatolie a cumpărat de la Elpujan Valentina oile în prezența lui Țurcan *****.

În ședința de judecată partea vătămată Țurcan Anna *****, a declarat sub jurământ că, pe Țurcan *****, îl cunoaște, relațiile dintre ei sunt nici bune nici rele. A auzit că s-au vândut oile de la cota valorică. Nu cunoaște suma cu care s-au vândut oile. A auzit că banii se află în safeu în Primărie. Suma de 5 lei pentru ea nu este o sumă considerabilă, dar să fi fost și un leu, ceia ce i se cuvine ei, trebuia să îl dea. Nimeni nu i-a spus că oile s-au vândut, a auzit că vorbea lumea prin sat.

Timp de 19 ani, din momentul destrămării colhozului, nu a fost nici o dată să vadă ce-s cu oile, nu a avut treabă acolo. Din banii care au fost găsiți la SRL "Agro-****eni" ei nu i-a fost întors nimic. Nu a fost la D-na Valentina Elpujan, după ce a auzit că s-au vândut oile.

În ședința de judecată partea vătămată Onea Ion *****, a declarat sub jurământ că, pe Țurcan *****, îl cunoaște, relațiile dintre ei sunt ca între consăteni. Ultimul a activat în calitate de Primar al satului *****. El a spus prin sat, că Țurcan ***** a vândut oile care aparțin cotașilor la cotă-valorică. Nu a fost la fața locului când au fost vândute oile. A avut cotă-parte din oile care s-au vândut, însă el și-a luat oile lui. Nu are careva pretenții față de Țurcan Andrei, deoarece nu a suferit un careva prejudiciu. Cota-parte a sa din oi el le-a luat. Declarațiile de la ancheta preliminară le-a scris cu mâna sa. Consideră că Țurcan ***** urma să anunțe lumea că vinde oile.

Martorul Bețivu Constantin, în ședința de judecată, sub jurământ a declarat că, pe Țurcan *****, îl cunoaște, relațiile între ei sunt normale. Țurcan ***** a activat ca Primar al s. ***** r-nul Dondușeni. Când a fost invitat la poliție a declarat că nu are cotă valorică. Are o cotă de teren, care i-a rămas de la părinți. A auzit prin sat că s-au vândut oile. Mai mult nu cunoaște nimic.

Martorul Burbulea *****, în ședința de judecată, sub jurământ a declarat că, pe Țurcan *****, nu îl cunoaște. A fost invitat la poliție privitor la ferma de oi. El nu are nimic cu oile. Știe că oile le-a vândut Elpujan Valentina, care activează ca contabil la SRL "Agro-****eni". Alte circumstanțe nu cunoaște.

Martorul Elpujan Valentina, în ședința de judecată, sub jurământ a declarat că, în urma privatizării, care a avut loc prin programul "pământ", a fost apreciată cota valorică la primul concurs, oile care aparțineau AGȚ *****. După ce s-au înregistrat ca SRL "Agro-****eni", la al doilea concurs, oile au fost transmise ca cotă valorică la SRL "Agro-****eni". Au avut datorii față de agenți, datorii la salariu. Știind că oile aparțin cotașilor ca cota-valorică, le-au păstrat, le-au întreținut, prin ce erau și locuri de muncă. Oile au fost păstrate și întreținute atât timp cât au avut lucrători. Mai târziu, unul din lucrători a decedat, altul s-a îmbolnăvit. Cotorcea Leonid, tot avea stână de oi în sat și le-a luat lucrătorul de la stână. Neavând cine lucra mai departe, a fost nevoită să le vândă. Ea nu putea să împartă oile. Un lucrător șef de fermă, a căutat cumpărători. O parte din oi s-au

vândut la un om străin din altă localitate, altă parte din oi, le-au cumpărat persoanele care au lucrat la fermă. Baniile câștigați din vânzarea oilor, i-a pus în safeu în cabinetul de serviciu. A fost o judecată, a primit o Ordonanță, în urma la ce au venit și au ridicat banii.

Așa numita, vânzare-cumpărare a fost. S-a adresat la comisia care era pe lângă primărie. A scris un bon de plată și o factură, însă pentru a aplica ștampila pe documente s-a adresat la comisia de la Primărie, deoarece nu putea să pună ștampila SRL "Agro-*****eni", deoarece este cota-valorică a oamenilor.

În comisie intra D-nul Țurcan Andrei, care la acel moment era Primar, D-na Cojocară – contabilă, domnul care a cumpărat oile și D-nul Cojocară care a transmis oile, ca șef de fermă. A venit D-na Svetlana, contabilă care era membru a comisiei cu domnul care a cumpărat oile și au depus banii, pe care Elpujan Valentina le-a pus în safeu. De la cumpărători, banii au fost transmiși comisiei. D-na Svetlana Spataru a venit și a adus banii. Pe bonul de plată au semnat toți membrii comisiei. A fost o Hotărâre de Guvern în anul 2009, în care erau mai multe întrebări, nu numai cu *****ul, dar din întreaga Republică. În acea Hotărâre era indicat că, președintele comisiei trebuie să fie primarul, ca membri de comisie – contabilă, inginerul cadastral și un domn de la Dondușeni care era în legătură cu agricultura și cotele valorice.

Părțile vătămate în dosarul în cauză, nici o dată nu au fost să ceară oile, să se intereseze de soarta lor. Când a început a lucra comisia, membrii comisiei au început a lucra pentru a vedea cine-s moștenitorii la cota valorică. Pe timpul acela, vreo 40% din cotași erau decedați. Cum puteau să împartă banii, dacă moștenitorul nu era în viață. Listele cotașilor decedați au fost plasate și la cârmuire și la Primărie în coridor, pentru ca oamenii să le vadă și să oformeze moștenirea.

Părțile vătămate pe dosar nu au venit să ceară banii de pe oile vândute, dar au fost chemați la Dondușeni și au semnat precum că nu au primit banii la cota-valorică. Documentul contabil a fost eliberat de SRL "Agro-*****eni", însă nu a aplicat ștampila pe documentele contabile a SRL-lui, pentru că este cotă-valorică, nu-i bunul SRL-lui. La acel moment nu a fost efectuată evaluarea. Vitele și oile erau într-un compartiment.

Martorul Burdeniuc Mihail, în ședința de judecată, sub jurământ a declarat că, pe Țurcan *****nu-l cunoaște. El a fost la fermă și a cumpărat oi. A achitat banii pentru oile procurate. Când a fost la Primărie i s-a eliberat bon de plată. Pe bonul de plată eliberat, era aplicată ștampila. Baniile i-a achitat la Primărie și bonul de plată i s-a eliberat într-un birou din Primărie. Țurcan *****nu a participat nici la negocierile privind vânzarea cumpărarea oilor, nici la transmiterea banilor. Pe Țurcan *****nici nu-l cunoaște. El când a transmis banii erau prezente două doamne.

Procurorul a dat citite declarațiilor martorului Burdeniuc Mihail de la ancheta preliminară.

Martorul Cotorcea Leonid, în ședința de judecată, sub jurământ a declarat că, în prezent, activează în calitate de Primar al s. ***** r-nul Dondușeni. Pe Țurcan ***** îl cunoaște, relații dintre ei sunt bune, în acea perioadă Țurcan ***** era Primar de *****. În luna decembrie 2017, l-a telefonat un om din sat care i-a spus că prin centrul satului merg oile. S-a dus în centrul satului să vadă ce se întâmplă. A văzut că oile le-au dus la ferma de oi, acolo era șeful fermei – Cojocaru Constantin. L-a întrebat pe șeful fermei ce s-a făcut, ultimul i-a răspuns că, a fost D-nul primar și i-a spus să dea voie la cumpărători să aleagă 270 de oi, la ce preț nu știe. Când s-a dus la Primărie, a văzut 3 facturi simple cu ștampila primăriei semnate de Țurcan ***** ca primar, pe acele facturi era indicat prețul oilor vândute. În acea perioadă Cotorcea Leonid era ca antreprenor. Nu a participat ca antreprenor la procesul de privatizare. Oile erau cote-valorice a oamenilor. Agenții economici – Elpujan Valentina, Cojocaru Constantin, care au luat în primire oile, aveau grijă de ele. Oile nu erau în gestiunea Primăriei. Nu știe cine s-a înțeles să vândă oile. Nu știe cine a încasat banii de la vânzarea oilor. Bonurile de plată erau la Primărie. Erau facturi simple, care nu se iau la evidență. Aceste bonuri au stat la baza tranzacției de vânzare-cumpărare.

La cota-valorică erau oi și vaci. Oile au fost vândute. Vacile sunt în sat la evidență. Le gestionează fostul SRL ”Agro-*****eni”, care acum s-a redenumit SRL ”Agro Prim *****eni”. Tot această fermă îngrijește de vacile care sunt cota valorică a oamenilor.

Știe că oile s-au vândut, însă nu știe unde sunt banii. Banii nu erau în safeu la Primărie. La momentul când au fost vândute oile, Cotorcea Leonid nu era Primar al s. *****. S-a dus la Primărie ca un sătean să vadă ce s-au făcut cu oile. Nu știe dacă are cotă-valorică la oi.

Martorul Onea Larisa, în ședința de judecată, sub jurământ a declarat că, pe Țurcan ***** îl cunoaște. Relațiile dintre ei sunt normale. A fost chemată la biblioteca satului, unde i s-a spus că are cotă valorică la oile care s-au vândut în sumă de 2 lei. A refuzat să fie ca parte vătămată pentru 2 lei. Oile au fost la Gospodărie, acum oile nu sunt. De oi îngrijea o femeie – Viorica Panțiru. Ea a plecat la lucru peste hotare și nu are cine îngrijește de oi.

În ședința de judecată procurorul întru confirmarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate a prezentat următoarele probe :

- Conținutul procesului-verbal de ridicare din 18.06.2018 cu Sr.PRO nr.01 094009, în cadrul căreia au fost ridicate bonul de consum din 09.03.2017 pe numele delegatului *****ov Gheorghe și bonul de consum din 09.02.2017 pe numele delegatului Burdeniuc Mihail, ambele fiind semnate la rubrica ”dispus

eliberarea” de către Țurcan *****și aplicată ștampila consiliului sătesc *****.(f.d. 195 Vol. 1);

- Conținutul procesului-verbal de percheziție din 09.11.2021, efectuată în biroul de serviciu a cet. Elpujan Valentina Dumitru, din clădirea cârmuirii fostului colhoz ”Maiak”, administrată în prezent de SRL ”Agro - SZM”, în cadrul căreia din safeu au fost ridicate 775 bancnote cu nominalul de 200 lei MD și 5 bancnote cu nominalul de 50 lei MD. (f.d. 73 – 76 Vol VII);

- Conținutul raportului de expertiză tehnică a documentelor nr. 34/12/1- R-4862 din 03.12.2021, potrivit căruia 775 bancnote cu nominalul de 200 lei, anii de emisie 2015, 2013, 2009, 2007 și 5 bancnote cu nominalul de 50 lei, anul de emisie 2015, ridicate în cadrul percheziției care a fost efectuată în biroul de serviciu a cet. Elpujan Valentina Dumitru, din clădirea cârmuirii fostului colhoz ”Maiak”, sunt confecționate din hârtie specială (cu filigran și fibre de protecție), cu folosirea formelor de tipar de tip plan-offset, metalografie, seria și numărul - tipar înalt, la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și hârtiilor de valoare. (f.d. 166 – 173 Vol VII);

- Conținutul procesului-verbal de ridicare din 10.02.2022, în cadrul căreia a fost ridicat un bon de consum din 03.03.2017, pe numele delegatului Panțîru Viorica, fiind semnat la rubrica ”dispus eliberarea” de către Țurcan *****și aplicată ștampila consiliului sătesc *****. (f.d. 195 Vol VII);

- Conținutul procesului-verbal de examinare a obiectului din 19.09.2019, în cadrul căreia au fost examinate: bon de consum din 09.02.2017, întocmit pe numele delegatului Burdeniuc Mihail, semnat la rubrica ”dispus eliberarea” de către ex- primarul satului ***** raionul Dondușeni - Țurcan *****și aplicată ștampila consiliului sătesc ***** și bon de consum din 09.03.2017, întocmit pe numele delegatului *****ov Gheorghe, semnat la rubrica ”dispus eliberarea” de către ex- primarul satului ***** raionul Dondușeni - Țurcan *****și aplicată ștampila consiliului sătesc ***** raionul Dondușeni. (f.d. 3-4 Vol V);

- Conținutul procesului-verbal de examinare a obiectului din 10.02.2022, în cadrul căreia au fost examinate: bon de consum din 03.03.2017, întocmit pe numele delegatului Panțîru Viorica, semnat la rubrica ”dispus eliberarea” de către ex-primarul satului ***** raionul Dondușeni - Țurcan *****și aplicată ștampila consiliului sătesc ***** și act de primire-predare nr.2 din 03.03.2017, semnat de membrii comisiei A.Țurcan, S.Spătaru, M. Bujnița și contabilul-șef de la SRL ”Agro *****eni” - V.Elpujan care a primit mijloacele financiare în sumă de 25 600 lei. (f.d. 198 Vol VII);

În ședința de judecată acuzatorul de stat a susținut învinuirea adusă inculpatului Țurcan *****, în baza art. 328 alin. (3), lit. b) Cod penal, menționând că vinovăția acestuia integral a fost dovedită prin probele acumulate de organul de urmărire penală, a solicitat în ședința de judecată ca Țurcan

***** să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin (3), lit. b) Cod Penal, și a solicitat aplicarea unei pedepse sub formă de 7 (șapte) ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 ani.

La acest capitol instanța de judecată atestă că conform art. 53 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, la examinarea cauzei penale în instanța de judecată, procurorul reprezintă acuzarea în numele statului și prezintă în ședința de judecată probele acuzării.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) Cod de procedură penală, nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa, iar alin. (3) stipulează că: concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea unei infracțiuni nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea inculpatului.

Această reglementare se include în spiritul prezumției nevinovăției datorită faptului că pedepsirea oricărei persoane pentru o faptă penală se poate realiza doar în baza unor informații certe și veridice despre vinovăția ei, neadmițându-se presupunerile sau probe afectate de incertitudine.

Legiuitorul stabilind clar interpretarea dubiilor în favoarea bănuितului, învinuitului, inculpatului.

În cazul aprecierii probelor, orice informație, în baza căreia se pot trage sau mai multe concluzii opuse (în sensul apărării sau acuzării) despre aceeași circumstanță arată imposibilitatea punerii acesteia în baza unei sentințe de vinovăție.

Astfel, dacă din probele prezentate rezultă, cu același grad de probabilitate, mai multe versiuni, atunci urmează a fi reținută versiunea cea mai favorabilă inculpatului.

Prevederile date sunt reflectate și în art. 6 (2) CEDO, care obligă printre altele că, îndeplinindu-și funcțiile sale, instanța să nu pornească de la ideea preconcepută că persoana acuzată a comis acțiunea incriminată, obligația de a prezenta dovezi revenind procurorului, și orice dubii fiind în favoarea acuzatului (hot. Barbera, Messegue și Jabardo vs Spania, hot. 06.12.1988).

În acest sens instanța reține că, vinovăția persoanei se stabilește în cadrul unui proces cu respectarea garanțiilor procesuale, deoarece simpla învinuire nu înseamnă și stabilirea vinovăției, sarcina probațiunii fiind pusă pe seama acuzării. Legea procesual-penală stabilește că, răsturnarea prezumției nevinovăției sau concluziile despre vinovăția persoanei în comiterea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Or, în conformitate cu prevederile art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală și jurisprudența CEDO, sarcina probatoriului în ședințele de

judecată în prima instanță și în instanța de apel revine acuzatorului de stat în virtutea funcțiilor lui procesuale (art. 51, 53 și 320 Cod de procedură penală).

În cauza *Capean vs Belgiei* din 13.01.2005 Curtea a constatat că, în materie penală problema administrării probelor trebuie să fie abordată prin prisma art. 6 & 2 și e obligatoriu, inter alia, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

Mai mult ca atât, potrivit art. 24 alin. (3) și (4) Cod de procedură penală, părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind învestite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură. Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare.

În același timp, instanța reiterează și prevederile art. 6 CEDO - dreptul la un proces echitabil - la care se atribuie și faptul că hotărârea pronunțată într-o cauză urmează a fi motivată.

Astfel, în cauzele *Hiro Balani contra Spaniei*, *Vandehurk contra Olandei*, *Ruiz Torija contra Spaniei* și *Boldea contra României* din 2007, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că, art.6 paragraf 1 din Convenție obligă instanțele să-și motiveze hotărârile. Amploarea acestei obligații poate varia în funcție de natura hotărârii. Trebuie avute în vedere diversitatea solicitărilor pe care inculpatul le-a formulat în fața instanței, precum și diferențele existente în fiecare stat contractant cu privire la dispozițiile legale obligatorii, cutume, opinii exprimate în doctrină, aplicabile în această materie.

De asemenea, CtEDO a arătat că obligația instanței de a motiva hotărârea pronunțată este aceea de a demonstra părților că au fost ascultate (cauza *Tatishvili contra Rusiei* din 2007).

La fel, art. 6 al Convenției implică în special în sarcina instanței obligația de a examina efectiv mijloacele, argumentele și ofertele de probă ale părților (cauza *Perez împotriva Franței* și cauza *Van de Hurk împotriva Olandei*).

Potrivit prevederilor art. 1 alin. (2) Cod de procedură penală, procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată. Alin. (3) al aceluiași articol stabilește că, organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sânt obligate să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără

necesitate măsurilor procesuale de constrângere ori să nu fie victima încălcării altor drepturi fundamentale.

În cauza Prince Hans-Adam II de Liechtenstein c. Allemagne din 12.07.2001 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că, statele semnatare și-au asumat obligații de natură să asigure ca drepturile garantate de Convenție să fie concrete și efective, nu teoretice și iluzorii, iar cele cuprinse în art.6 au tocmai acest scop: efectivitatea dreptului la un proces echitabil, impunându-se statelor o obligație de rezultat: adoptarea în ordinea juridică internă a măsurilor corespunzătoare și a mijloacelor necesare realizării acestei obligații.

Conform art. 101 alin. (1) și alin. (2) Cod de Procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. [...] judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Potrivit alin. (4) art. 100 Cod de Procedură penală, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

În corespundere cu art. 93 alin. (1) Cod de Procedură penală, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

Conform art. 384 Cod de Procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

Potrivit prevederilor art. 385 alin. (1), pct. 1-4) Cod de procedură penală, La adoptarea sentinței, instanța de judecată trebuie să soluționeze următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate : 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Conform art. 389 alin. (1-2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare nu poate fi bazată

pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor.

La fel instanța reține că, în conformitate cu prevederile art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Obiectul cercetării instanței de judecată îl constituie nemijlocit actul de sesizarea a acesteia, unde este descrisă amănunțit învinuirea coroborată cu probatoriul administrat într-u dovedirea acesteia, instanța urmând a cerceta probele și a se expune dacă vinovăția persoanei deferite justiției a fost demonstrată.

În sensul celor menționate, urmează a se reține că descrierea faptei în actul de învinuire și încadrarea juridică a acesteia joacă un rol crucial în cadrul procesului penal, întrucât în acord cu temeiul legal al acuzațiilor care i se aduc unei persoane, se poate organiza o apărare eficientă fundamentată pe contestarea faptelor incriminate cu titlu de acuzație, ceea ce constituie o condiție esențială a echității procedurii garantate de art. 6 din Convenția Europeană.

Din atare considerente, baza factologică descrisă în rechizitoriu și încadrarea acesteia într-o normă penală concretă urmează a fi minuțios analizată de instanțele de fond, pentru a se putea afirma că echitatea procesului a fost respectată.

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (1) din Codul penal, infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.

Conform art. 51 alin. (1) din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componenta infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Potrivit art.52 alin.(1) din Codul penal, se consideră componenta a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că componenta infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din codulpenal.

Conform art. 113 alin. (1) din Codul penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Persoana este supusă răspunderii penale dacă în acțiunile acesteia sunt constatate toate patru elemente obligatorii: obiectul infracțiunii, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

În speță, instanța reține că, conform învinuirii aduse, acțiunile inculpatului Țurcan ***** au fost încadrate în baza indicilor infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3), lit. b) Cod penal, *săvârșirea de către o persoană cu funcție de demnitate publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele*

drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege cu cauzarea de daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

Din analiza cumulară a tuturor probelor administrare în cadrul ședinței, instanța de judecată nu deduce vinovăția lui **Țurcan ******* în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(3), lit b) Cod penal, astfel, în privința acestuia urmează a fi adoptată o sentință de achitare din temeiurile ce urmează.

Instanța de judecată din analiza tuturor probelor constată că, există mai multe neconcordanțe, dubii, la care se va referi mai jos, și care pe parcursul cercetării judecătorești nu au fost înlăturate de către acuzatorul de stat, iar pentru a condamna o persoană, procurorul trebuie să prezinte probe, care să atingă standardul de probă „*dincolo de orice dubiu rezonabil*”, or, în prezenta speță acuzarea de stat nu a prezentat instanței probe care să atingă standardul de probă „*dincolo de orice dubiu rezonabile*” că, inculpatul **Țurcan ******* a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.328 alin.(3), lit b) Cod penal.

Realizarea ovinelor, a fost realizată de SRL "Agro-*****eni". Decizia de a fi realizate ovinele, le-a aparținut, de asemenea SRL "Agro-*****eni".

Au fost întocmite bonuri simple de consum de transmitere-predare, în care a fost indicat costul oilor și numărul oilor, fiind semnate de Țurcan ***** și aplicată ștampila Consiliului sătesc *****. Bani au fost predați spre păstrare în contabilitatea SRL "Agro *****eni", d-nei Valentina Elpujan.

Din declarațiile martorului Burdeniuc Mihail, el a fost la fermă și a cumpărat oi. A achitat banii pentru oile procurate. Când a fost la Primărie i s-a eliberat bon de plată. Pe bonul de plată eliberat, era aplicată ștampilă. Bani i-a achitat la Primărie și bonul de plată i s-a eliberat într-un birou din Primărie. Țurcan ***** nu a participat nici la negocierile privind vânzarea cumpărarea oilor, nici la transmiterea banilor. Pe Țurcan ***** nici nu-l cunoaște. El când a transmis banii erau prezente două doamne.

În ședința de judecată s-a constata cu certitudine că, banii de la vânzarea oilor, nu au fost însușiți de nimeni, fapt confirmat procesul-verbal de cercetare la fața locului din 13.06.2018, efectuat la sediul SRL "Prim Agro *****eni", în biroul contabilului și anume în safeu au fost depistate mijloace bănești în sumă de 155 250 lei, bani obținuți în urma vânzării ovinelor în număr de 216 capete și transmiși la păstrare conform Actului nr. 1 din 09.02.2017 și Actului nr. 2 din 09.03.2017.

Conform listelor calculului ponderii proprietarilor cotelor-părți valorice în ovine, primite la privatizarea Întreprinderii Agricole AGȚ "*****" r-nul Dondușeni: - cu reprezentantul Guzun *****, erau incluși 498 cotași (f.d. 122 – 131); cu reprezentantul Dodița ***** – 447 cotași (f.d. 132 – 140); cu reprezentantul Cojocarul Constantin – 882 cotași. (f.d. 141 – 158).

În ședință s-a constatat că, 60 % din cotași sunt decedați, iar urmașii nu au acceptat succesiunea. Cotașii râmași, nu au înaintat careva pretenții precum că li sa pricinuit o paguba considerabilă, deoarece unui cotași putea săi revină 2 lei, maximul fiind de 65 lei .

Din lista probelor prezentate în instanța de judecată, au înaintat cerere precum că le-a fost pricinuita paguba 22 cotasi, dintre care la instanța de judecată s-au prezentat 7 cotasi. Restul au refuzat sa se prezinte, sau au depus cerere de examinare în lipsa lor.

Din părțile vătămate prezente la examinarea cauzei, majoritatea au declarat că nu le-a fost pricinuita pagubă, fiind chemați la Casa de Cultură din sat, pentru a depune cerere și a da declarații, au fost duși în eroare. Nici unul dintre părțile vătămate nu a declarat că au careva pretenții precum că le-a fost pricinuită o paguba, cu atât mai mult paguba considerabila.

În ce privește victima infracțiunii prevăzute de art. 328 alin (3) lit. b) Cod Penal al RM, se consideră persoana fizică sau juridică ale cărei drepturi sau interese ocrotite de lege suferă daune în proporții considerabile.

Articolul 126. Proporții deosebit de mari, proporții mari, daune considerabile și daune esențiale

(1) Se consideră proporții mari valoarea bunurilor dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

(11) Se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

(2) Caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Nici una din părțile vătămate incluse în rechizitoriu, nu a avut careva pretenții fata de Turcan Andrei, o singura parte vătămată – Demian Larisa, a insistat că Țurcan Andrei, trebuie să poartă răspundere pentru că s-au vândut oile, fără acordul lor.

Instanța de judecată nu pute pune la baza sentinței, ca prejudiciu suma de 155250 lei, deoarece fiecare cotași, i-a fost atribuit cota valorica în sumă de la 2 la 65 lei. Respectiv acuzarea de stat urma a stabili prejudiciul fiecărei părți vătămate în parte, cu identificarea certă a prejudiciului cauzat fiecărei persoane care urma a depăși cuantumul prevăzut la art. 18 alin. (1) Cod contravențional, pentru a se încadra în proporții considerabile și care în cazul dat nu s-a efectuat, instanța de judecată neavînd posibilitatea și legalitatea de a-și atribui rolul organului de urmărire penală.

Astfel art. 18 alin. (1) Cod contravențional, prevede că: Se consideră de mici proporții valoarea bunurilor sustrate, dobîndite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală sau valoarea pagubei pricinuite care, la momentul săvîrșirii contravenției, nu depășește 20% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvîrșirii faptei.

În acest sens, fiecare din persoana păgubașă urma ași susține la organul de urmărire penală și în ședința de judecată prejudiciul și proporțiile acestuia care urmau a fi colaborate în cazul din speță de către acuzare în coraport cu prevederile art. 18 alin. (1) Cod contravențional. În cazul cercetat, acuzarea nu urma a suma prejudiciul deoarece acesta nu a fost cauzat unei singure persoane, dar mai multor persoane separat, unde fiecare persoană urma a aprecia prejudiciul reieșind din toate circumstanțele, adică reieșind din valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, fapt care în cazul cercetat nu s-a efectuat, în acest sens nefiind prezentate instanței de judecată careva probe.

Pe tot parcursul anilor de la privatizare până la vânzarea ovinelor, nici unul dintre cotași nu s-a interesat de soarta ovinelor, cum și cu ce sunt întreținute. Ovinele necesită o întreținere specifică, au nevoie de hrană apă, mulse la timp.

Articolul 328 alin (3) lit b) Cod Penal presupune "Săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, săvârșite de o persoană cu funcție de demnitate publică".

Din cele descrise mai sus, instanța ajunge la concluzia că în acțiunile lui Turcan ***** lipsesc semnele constitutive ale infracțiunii.

În susținerea poziției respective instanța menționează că potrivit doctrinei juridice **obiectul juridic** special al infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(3), lit b) Cod penal îl constituie relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu în mod corect, fără excese, cu respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și ale celor juridice.

Obiectul material al acestei infracțiuni îl reprezintă sau poate să-l reprezinte corpul persoanei ori bunurile mobile sau imobile.

În speța dedusă judecării obiectul material al infracțiunii analizate îl constituie – ovinele în număr de 237 capete.

Latura obiectivă – acțiunea sau inacțiunea.

Latura subiectivă a infracțiunii cercetate se caracterizează prin intenție directă sau indirectă. Astfel, în cazul dat, învinutul nu a depășit atribuțiile sale de serviciu, nu a avut nici o intenție directă deoarece nu el a primit hotărârea de a realiza și a înstrăina oile, nu a însușit banii.

Prin urmare, nu există legătura causală între acțiunile lui Turcan ***** și urmările prejudiciabile, adică nu există legătură causală între fapta comisă și prejudiciul infracțiunii incriminate (rezultatul acestuia).

Mai mult ca atât, urmările prejudiciabile nu au survenit în rezultatul acțiunilor lui Turcan Andrei, care doar a autentificat și a aplicat ștampila consiliului local ***** pe bonurile de plată, fiind ca Președinte al Comisiei de transformare a cotelor-părți valorice din proprietatea comună în procente nu s-a constatat că anume Turcan ***** a realizat ovinele, la fel nu acestuia i-au fost achitate mijloacele bănești pentru realizarea ovinelor. Mijloacele bănești au fost depistate la păstrare nu la inculpat, acestea existând în natură la păstrare la SRL „Prim Agro*****eni”

În urma celor menționate, instanța consideră că, acțiunile lui Turcan ***** nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin (3), lit b) Cod Penal al RM, prin urmare, instanța ajunge la concluzia de a fi achitat.

În conformitate cu art.162 alin.(1) pct.pct.2), 4) și 5) Cod de procedură penală, în cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale sau în cazul soluționării cauzei în fond, se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictelor. În acest caz, obiectele a căror circulație este interzisă vor fi predate instituțiilor respective sau nimicite, celelalte obiecte se predau proprietarilor legali, iar dacă

aceștia nu sânt identificați, se trec în proprietatea statului, iar documentele care constituie corpuri delictive rămân în dosar pe tot termenul de păstrare a lui sau, la solicitare, se remit persoanelor interesate.

Prin urmare, **Corpurile delictive:**

- 775 bancnote cu nominalul de 200 lei, 5 bancnote cu nominalul de 50 lei, care au fost transmise pentru păstrare Serviciului Fiscal de Stat (act nr. 12 din 04.02.2022 (colet nr.782) de le restituit Comisiei de privatizare din cadrul Primăriei s. ***** r-nul Dondușeni, la intrarea sentinței în vigoare.

- bon de consum din 09.02.2017 pe numele delegatului Burdeniuc Mihail; bon de consum din 09.03.2017 pe numele delegatului *****ov Gheorghe; bon de consum din 03.03.2017 întocmit pe numele delegatului Panțîru Viorica, act de primire-predare nr.2 din 03.03.2017, care se păstrează la materialele cauzei penale, de le păstrat la materialele dosarului.

În ceea ce privește acțiunea civilă înaintată în mărime de 278,00 (două sute șaptezeci și opt,00) lei, instanța de judecată consideră necesar, ca corespunzător art. 387 alin (2), pct. 1) Cod Procedură Penală al Republicii Moldova, de o respins.

Acuzatorul de stat a solicitat încasarea în mod solidar din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare suportate în sumă de 2100 lei.

În corespundere cu prevederile art. 227 Cod de procedură penală, (1) cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. (2) Cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. (3) Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

În conformitate cu art. 229 Cod de procedură penală, (1) cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului. (2) Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsa,

precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

Având în vedere că în prezenta cauză penală inculpatul Țurcan *****a fost achitat, în corespundere cu art.229 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța consideră necesar de a respinge ca neîntemeiată solicitarea procurorului cu privire la încasarea de la inculpatul Țurcan ***** în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată, or, în situația din dosar aceste cheltuieli urmează a fi trecute în contul statului, deoarece potrivit normelor legale citate supra inculpatul are obligația de a recupera cheltuielile judiciare doar în situația în care vinovăția acestuia a fost demonstrată incontestabil.

Analizând argumentele apărării și acușării, elucidând și constatând în cadrul cercetării judecătorești tabloul faptic detaliat, instanța de judecată, călăuzindu-se de art. 384 – 385; art. 390 alin (1) pct. 3; art. 392 - 396 Cod Procedură Penală,

H O T Ă R Ă Ș T E :

Țurcan *****, se achită de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin (3), lit. b) Cod Penal al RM, în legătură că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Corpuri delictive:

- 775 bancnote cu nominalul de 200 lei, 5 bancnote cu nominalul de 50 lei, care au fost transmise pentru păstrare Serviciului Fiscal de Stat (act nr. 12 din 04.02.2022 (colet nr.782) de le restituit Comisiei de privatizare din cadrul Primăriei s. ***** r-nul Dondușeni, la intrarea sentinței în vigoare.

- bon de consum din 09.02.2017 pe numele delegatului Burdeniuc Mihail; bon de consum din 09.03.2017 pe numele delegatului *****ov Gheorghe; bon de consum din 03.03.2017 întocmit pe numele delegatului Panțîru Viorica, act de primire-predare nr.2 din 03.03.2017, care se păstrează la materialele cauzei penale, de le păstrat la materialele dosarului.

Conform art. 387 alin (2), pct. 1) Cod Procedură Penală al Republicii Moldova, se respinge acțiunea civilă înaintată în sumă de 278,00 (două sute șaptezeci și opt,00) lei.

Se respinge solicitarea procurorului, privind încasarea din contul lui Țurcan *****a cheltuielilor judiciare în mărime de 2100,00 (două mii o sută,00) lei, pentru efectuarea expertizei tehnice a documentelor (Raport de expertiză nr. 34/12/1-R-4862 din 03.12.2021).

Sentința cu drept de apel în Curtea de apel Bălți în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni.

Președintele ședinței

Judecător

Lilia Țurcan